

Lars Lenth:

Fluernes herre

NÅR LARS LENTH FISKER, gjør han det så vanskelig som overhodet mulig, bare for å overbevise seg selv om at han faktisk er smartere enn fisken.

Og det gjør han gjerne langt fra allfarvei, verden over. Når Kapital Reise får Lenth i tale, er han nettopp kommet tilbake fra Bahamas.

– Det er det syvende året vi er der, forteller han uanfektet.

Lenth snakker om sin årlige fisketur hvor heterolivet med familie, villa og frilansertilværelse blir parkert hjemme.

– I forrige uke var jeg inne i en lagune. Den har masse kanaler og blir nesten som en elv. Jeg kroker en bonefish, den er jævlig sterk. Fisken stikker hundre meter rett ut, og store bonefish går gjerne i sirkel rundt deg. Det er vanskelig å presse fisken den siste meteren inn. Plutselig ser jeg en svær skygge. Hai! Den sklir over bunnen. Det er en nokså stor hai. Altfor stor, med tanke på at jeg står midt ute i en lagune. Haien biter seg fast i halen på bonefishen og nekter å gi slipp. Og hva faen gjør jeg, jeg slår haien på huet og

snuten med stanga. Den nekter å gi seg, jeg prøver ti ganger, så sparker jeg til haien. Etter fem minutters slåsskamp med haien slipper den halen.

Haien var ifølge Lenth cirka en meter lang og trolig en livsfarlig oksehai.

– Bonefish med flue i kjeften og hai i halen. Å være bonefish er et tøft liv.

– Det er Bård (Tuft Johansen, red. anm.) og meg som utgjør hovedstammen. Vi pleier å være alt fra fire til åtte mann. Det er kult å bli kjent et sted, ikke komme helt fersk og grønn. Vi er på jakt etter det helt perfekte stedet og har vært på fem forskjellige øyer. Nå tror vi kanskje at vi har funnet det perfekte stedet.

Det er flere grunner til at Lenth foretrekker Bahamas.

– Fisket er stort sett bra, det er jo kanskje det beste stedet som finnes for bonefish.

Lenth ønsker å kombinere fiske med og uten guide. Fisker man med guide, betaler man veldig mye og er i guidens vold under oppholdet. Det er den vanlige måten å fiske bonefish på, noe som alle amerikanerne gjør.

– For oss nordmenn er det rart, vi er

Lars Lenth og fiskekamerat Bård Tuft Johansen på ørretfiske i Montana.

vant til å fiske alene. På noen øyer er det vanskelig å dra ut alene, for guidene mener du vader i deres personlige terreng og blir gjerne for at du forstyrrer opplegget deres. De mener oppriktig at det er veldig respektløst å fiske uten dem. Vi er vant til at vi kan bevege oss fritt ut i havet. Ingen eier havet.

– Har det kanskje noe å gjøre med å skape arbeid for de som bor der?

– Det de ikke skjønner, er at selv om

man ikke fisker med guide hver dag, så legger man igjen mye penger. Vi bor på hotell, kjøper ting, spiser på restaurant, leier bil eller båt. Vi er viktige bidragsytere. De har ikke rett til å nekte deg, men det er ubehagelig. Starter man dagen med å krangle med guiden, blir det sur stemning. Så vi liker å reise dit hvor de har et avslappet forhold til hvordan vi fisker.

– Hvordan kommer dere rundt når dere fisker alene?

– De fleste Bahamas-øyene ser ganske like ut. De er ti til femten mil lange og noen kilometer brede. Det er lange tarmen som ligger ute i havet med en tøff kystlinje ut mot Atlanterhavet på den ene siden og Karibien på den andre siden. Der er det smooth vann med masse flats (lange flate grunner, red. anm.), og det er der fisket foregår. Vi leier stort sett bil, kjører rundt og er avhengig av at sjøen er sånn noenlunde tilgjengelig fra veien. Vi

leier ikke båt. Å navigere en båt i virvaret av kanaler, flats og grunner i høy- og lavvann er et helvete. Noen steder leier vi kajakk. Google Earth er et fantastisk hjelpemiddel.

Han innrømmer at de neppe blir helter i miljøbevegelsen på den måten.

– Å dra til Bahamas som vi gjør, samme hvordan man ser på det, er det aller minst politisk korrekte man kan gjøre. Vi flyr, leier SUV med fireliters bensinmotor,

leier båt og harver opp sjøen, Det er så ekstremt lite økologisk korrekt, så det blir ganske på kanten. Bare si Bahamas ... Haaaa. Nordmenn blir kvalme.

– *Hva synes kona om at du drar på fisketur?*

– Jeg ser på det som en forretningsreise, sier Lenth og ler. – Det er jobb, sånn er det bare. Når jeg enten lager film eller skriver om reisen, kan jeg bruke det som unnskyldning. Det er litt verre med

de årlige Bahamas-reisene, som er ren ferie, men hun pleier å dra på sine reiser og gjøre det jenter gjør, se på kunst, gå på museum, drikke kaffe, sånne ting. Så det ordner seg.

Som mange andre fiskere drømmer Lenth om en stor fisk. Den store forskjellen er at Lenth går drastisk til verks når stor og spesiell fisk skal landes.

– Å få en svær permit er den store drømmen.

– *Har du fått permit?*

– En bitte liten en. Jeg bodde på Tobago i et halvt års tid med familien tilbake i 2003 og 2004.

Det var tre fiskesteder på hele øya. En permit-flat og to bonefish-flats. Permit-flat'en lå langt ute i havet, en times padletur fra stranden. Jeg padlet ut og ankret opp, det var mye permit der. Det gjorde jeg fire-fem ganger hver uke. Hver eneste gang jeg var ute på dette revet, var jeg i

kasteavstand fra permit. Jeg så permit vifte med den store halen sin. Vanligvis endte jeg opp med å få rundt ti sjanser på permit. Fem dager i uken i fire måneder holdt jeg på uten å få en eneste permit. Vel, jeg fikk en bitte liten en, men det var helt tilfeldig. Det er en sånn mystisk greie, og jeg skjønner fortsatt ikke at det skal være så ekstremt vanskelig. Jeg krocket to svære, men mistet begge.

– *Hva gjør det så vanskelig?*

– Det foregår en konspirasjon i det internasjonale fluefiskemiljøet.

– Nummer én er at de er jævlig sky og ikke lett å finne. Nummer to er at permit er jævlig kresne. “Nei, den greia der er litt for stor, så den tar jeg ikke.” Du merker at fisken er jævlig selektiv. I tillegg blåser det som regel noe jævlig når man er der ute. Det er flere hundre momenter som gjør det vanskelig. Men at den skal være så vanskelig! Man må som regel være veldig presis. Mot brun korallbunn som på Tobago er det vanskelig å se fisken. Jeg trøster meg med det, bunnforholdene. Haaaa! Jeg holdt på å gå til grunne i permit-helvete. Lengselen er der fremdeles, det gnager meg fortsatt, fem år senere, så jeg SKAL få permit!

– *Hvorfor gav du deg?*

– Jeg prøvde meg i fire måneder, helt til jeg kom inn fra fiske en dag og skulle levere fra meg kanoen. Da fikk jeg beskjed av utleieren om at fiskeriinspektøren på Tobago hadde observert en fyr som holdt på ute på det fredede revet. Inspektøren hadde pålagt ham å ikke leie ut kajakken mer. Der ebbet permit-jakten ut.

Lenth er ikke glad i den norske vinteren. For ham leder det til en depresjonsperiode.

– Ja, voldsomt. Vinteren er depresjonstid. Vinteren er trist. For en fluefisker er vinteren ekstra vond. Den norske vinteren er i det hele sett vond og trist. Hvis du ikke er veldig opptatt av langrenn, da. Det er ikke jeg.

For Lenth er det viktig å stykke opp den norske vinteren med å komme seg bort.

– *Kan du anbefale noen reiser?*

– Nummer én for meg på reisefronten er bonefish. Kombinasjonen av visuelt fiske med et godt jaktaspekt er jævlig gøy. Bonefish er alt fra en kjempevanskelig sky, var og vanskelig fisk til kjempelett i svære stimer. Det er ekstremt variert. Du har lyst til å kroke fisk, for du vet at dette blir gøy. Det å gjøre verdens morsomste ting i paradiset i februar, det synes jeg selv er ganske bra.

Men han fryder seg også over ørreteldoradoer i utlandet.

– Ørretfiske i New Zealand er fantastisk. Sesongen varer fra november til månedsskiftet mars/april. Landet ligger inni halvøya langt unna, så man må helst ha to eller kanskje tre uker for å fiske der. Det er ubegrenset med fantastiske elver, veldig lett å gjøre ting på egen hånd. Det er ikke lodger eller guidebasert. Man finner veier over det hele, så det minner veldig om Norge, bortsett fra at fiskene er fem ganger så store. Men det er fortsatt vær-avhengig. Alt fiske er irriterende avhengig av været, så faren for en solid nedtur er alltid til stede.

Og han reiser ikke bort for enhver pris.

– Å dra utenlands under den norske sesongen er meningsløst, for da er det så bra her hjemme, erklærer Lenth.

Lars Lenth og familien bodde i lengre perioder på Tobago, hvor de fikk besøk av Bård Tufte Johansen og hans familie, noe som endte i nok en TV-episode.

Men han har flere ørretmål i utlandet.

– Så må jeg anbefale Argentina, ørret-fisket er rått der. Jeg reiste i Sør-Amerika i et helt år tilbake i 1992, og da bodde jeg tre måneder i Nord-Patagonia, først i Chile, så Argentina. Da var det litt som i Norge og New Zealand. Kommer du deg til elven, så kan du fiske. Da Bård og jeg dro tilbake fem-seks år senere, var det lodger med guider overalt. Noe som er greit hvis du har råd til det og synes det er fint. Det er kjempebehagelig. Men hvis man vil dra på egen hånd, er det blitt

vanskeligere i Argentina.

– På min første reise i Sør-Amerika var jeg i Chile, tok bussen sørover fra Puerto Mont til veien tok slutt og gikk innover i den enorme ødemarken. Jeg haiket med en båt opp en elv og jobbet meg innover grensen mot Argentina. Det var så øde-mark og eventyr som bare det. Og så slo jeg leir ved en elv og fisket. Da begynte det å regne, og det regnet sammenhengende i fire døgn. Elva ble grumsete, slik at det var umulig å fiske.

Lenth våknet en natt av at noen banket

på teltet hans.

– Det var en skummelt utseende bonde, og jeg som ikke visste at det var noen hus i nærheten en gang! Jeg trodde jeg befant meg midt i ødemarken. Bonden forklarte at elva ville stige og jeg drukne hvis jeg ikke flyttet.

Dermed ble Lenth invitert hjem til bon-den.

– Jeg ble innlosjert på låven hans sammen med en tilbakestående gårdsar-beider som bare smilte og lo, han kunne ikke snakke. Meg og landsbyidioten. Det

I følge Lenth er det få ting som slår Bonefish på Bahamas.

regnet og regnet. Jeg hadde ikke fisket på over fem dager, så spurte bonden hvorfor jeg ikke fisket i den lille elven bak huset. Der, viste det seg, lå den fineste spring creek som jeg noen gang hadde sett. Varmt vann som kommer opp av jorden, glassklart, ikke påvirket av regnet. Rett bak gården lå den. Der fikk jeg mitt livs ørret på tre kilo pluss. Jeg knertet den og gav den til bonden. Han hadde reddet meg. Det ble kjempestemning, og bonden

inviterte meg og landsbyidioten inn i hovedhuset til ørretmiddag.

Dette er stolte folk, skyter Lenth inn, før han fortsetter historien.

– Bonden hadde tre døtre på min alder som ønsket meg knisende velkommen, iført en mystisk utkledding. Det gikk ganske greit, og jeg pratet jo spansk ganske bra etter ni måneder i Sør-Amerika. Så spurte han meg hva jeg syntes om Chile. Jeg svarte at det som slo meg var den

voldsomme optimismen etter så mange år med han derre grusomme diktatoren Pinochet. Nå var det endelig demokrati og optimisme i folket.

– Så ble det helt stille. Helt musestille. Bom stille i mange minutter.

– Så sa han: – Hva mener du med han diktatoren Pinochet?

– De var jo blodfans av Pinochet, slik ganske mange var. I Norge tenkte vi ikke det var mulig. Men mange i Chile syn-

New Zealand byr på fantastisk ørretfiske, forteller Lenth.

tes han var ganske bra. Så her satt jeg i et hus langt faenivold inne i skauen, helt alene. Det var ikke annet hus i miles omkrets. Hvor jeg holdt en kjempelang tirade og svartet deres store helt. Jeg ble tuppet ut på låven sammen med landsbyidioten og bedt om å dra morgenen etter. Det er kanskje det farligste jeg har gjort.

– Hva er det som er så fantastisk med å fiske?

– Det er jaktaspektet jeg liker, se byttet, snike seg inn på det og prøve å overliste det. Gjerne idet byttet står og spiser. Den skal ta flua med største naturlighet og tro at det er mat. Det er det gøyaleste. Så er det alle varianter av det.

– Det er vel å gjøre det vanskeligst mulig for deg selv?

– Ja. Skill-elementet er viktig for meg i fluefiske. Det skal ligge en prestasjon i det. Man skal gjøre noe bra.

– Mange sier at fiske og ljuging hører sammen. Er du en av dem?

– Ja, det er jeg. Alle tjener på det. Fiskeren tjener på det, guiden tjener på det.

– Hvem er verst?

– Amerikanerne er ille. Det foregår en konspirasjon i det internasjonale fluefiskemiljøet. Internasjonale jetsetfluefiskere fisker med guider, og alle tjener på at en fisk "vokser". Guiden tjener på det, ved at kunden blir mer fornøyd hvis han får en ørret på fem kilo i stedet for 2,7 kilo. Bli fiskeren dritfornøyd, og det blir han med en ørret på fem kilo, vil han anbefale stedet til andre. Da tjener guiden på det også. Det blir en win-win-situasjon å ljuger om fiskevekt. Så det er veldig, veldig vanlig og jævlig irriterende.

Han forteller at det er mange av de samme folkene som reiser rundt.

– Når vi er på Kola, treffer vi igjen de samme fiskerne vi traff i Argentina. Det er en ganske liten gjeng av velstående amerikanere som reiser rundt og fisker over hele verden. Ofte jævlig rike. På Kolahalvøya skulle vi fiske ørret, så traff vi dem på flyplassen på Murmansk. Der fikk vi beskjed om at det var tåke, så vi kunne ikke lette. Vi var midt oppe i masse fluefiskere fra hele verden. Fluefiske er jo blitt en svær industri der oppe. Vi fikk vite at det tok tid. Etter fire dager med gangstere og horer i hotellbaren i Murmansk fant en av rikingene ut at han hadde fått nok og ville kjøpe helikopteret for å fly oss inn. Det lot seg ikke gjøre, uansett pris. Da forstod vi at tåken var alvor.

– Er fiskeløgn noe du og dine venner driver med?

– Nei. Bli man tatt i det, mister man ære. Fy fy! Det er irriterende hvis vi kommer på Bahamas og får en bonefish på 1,5 kg og guiden sier six pounds, som er

tre kilo. Det er løgn satt i system. Generelt er man i Norge mer ærlig på vekten.

Laks er ikke noe han bruker mye tid på.

– Nei, det gjør jeg ikke. Jeg alltid har vært litt skeptisk til laksefiske.

– Hvorfor?

– Man fisker på en fisk som ikke spiser og skal lure den til å spise noe kunstig. Jeg har fisket litt laks av og til. Men jeg forbinder laksefiske med å stå og kaste og kaste, uten å få fisk. Alle klager, bare ræva, lakselus, feil vannstand, feil temperatur. Jeg forbinder laksefiske med å sitte rundt bålet på en campingplass og klage.

Lenth forteller likevel om det han kaller en stor lakseopplevelse.

– I fjor sommer fisket jeg laks i slutten av august på et jævli bra vald i Gaula. Vi opplevde det man egentlig aldri opplever som laksefisker. Vi fisket på en nydelig høl med et glassklart brekk midt på dagen i solsteika med en enhånds sjuerstang og bitte små fluer. Hver gang vi vadet ut, kastet ut og fikk drag over brekket, så krocket vi eller hadde på fisk. Vi dro ti-elleve laks på noen timer. Mellom fem og ti kilo alle sammen. Det var et helt latterlig bonanza-fiske. Så jeg må revurdere synet mitt på laksefiske litt.

Men Lenth forstår ikke hva som egentlig skjedde.

– Hvorfor en laks på ti kilo som ikke spiser, plutselig stiger opp til overflaten for å spise en liten flue midt på blanke dagen, det er helt umulig å forstå. Ordentlig mysterium, men nettopp av den grunn kult og morsomt.

– Hvordan er kampen?

– Når du står med en sjuerstang og holder en laks som slipper seg ned i en stri og stor Gaula, kan det bli kjempedramatikk. Men kilo for kilo er bonefish en kraft av en annen verden. Den stikker bokstavelig talt av 100 meter i flatt vann med rundt 45 kilometer i timen. Kroker man en laks eller ørret i flatt vann, stikker den maks 20 meter i ti kilometer i timen.

Morten J. Mellbye
morten.mellbye@kapital.no